

Nordre Ål sokn i Lillehammer - rapport i forbindelse med bispevisitas mars 2025.

I denne rapporten viser vi virksomheten i Nordre Ål kirke. Vi vil prøve å gi en vurdering av status og målsetning for menighetens arbeid med vekt på å tydeliggjøre satsningsområder og utfordringer slik vi er bedt om, og rapporten struktureres under etter gitte tema/overskrifter. Menighetsrådet har utarbeidet rapporten og i samarbeid med fungerende sokneprest.

Innledning:

Nordre Ål sokn er en stor og folkerik menighet i nordre del av «bysida» i Lillehammer. I vårt sokn finner vi flere barnehager, barne- og ungdomsskole, videregående skole og universitet. Det er flere helseinstitusjoner, idrettsanlegg, næringsvirksomhet og mange eldre og nyere boligområder med varierende boligtyper. I vårt sokn ligger også Nordseter fjellkirke som drives som et felles ansvar mellom flere menigheter.

Selve kirka er en vakker og praktisk bygning der det er aktivitet nesten hver dag og ettermiddag/kveld gjennom hele uka. Sokneprest, kirketjener og kantor har sine kontorer her. Kirka brukes mye i aktiviteter både for vår egen menighet, og for aktiviteter som er felles for menighetene, særlig gjennom trosopplæringa. Det drives et stort og viktig arbeid både av ansatte og frivillige.

Det er spennende å være menighetsråd i denne menigheten med såpass stor aktivitet. I det følgende beskriver vi virksomheten under gitte tema. Temaene blir delvis overlappende med enkelte gjentakelser.

1. Gudstjenester og kirkelige handlinger:

I Nordre Ål kirke har vi full forordning med varierte gudstjenester:

- Høytidsgudstjenester og vanlige høymesser
- Familiegudstjenester med barnekorene deriblant i forbindelse med utdeling av 4 års og 6 års bok, og etter tårnagenthelg.
- Thomasmesse to ganger i semesteret er noe vi har hatt i mange år, en stillferdig og annerledes kveldsgudstjeneste med vekt på bønn, bekjennelse, refleksjon og stillhet.
- Temagudstjenester i samarbeid med diakonen.
- Gudstjenester i Nordseter fjellkirke
- Jula synges inn (med barnekorene)
- De 9 lesninger
- Kammermusikalsk gudstjeneste med menighetens egne musikalske krefter.
- Salmekveld/gudstjeneste for fred ble arrangert i 2024, med stort oppmøte. Salmekveld/gudstjeneste blir gjentatt i februar 2025 og det kan bli en fast ordning med to salmekvelder i året.

- Konfirmasjonsgudstjeneste
- **Sammen med andre** (Felles med andre menigheter):
Ungdomsgudstjeneste, felleskirkelig gudstjeneste, pilegrimsvandring med pilegrimsgudstjeneste på Sundgården, økumenisk kveldsgudstjeneste i Garmostavkirke på Olavsdagen.

Sommeren 2024 ble det gjennomført en lekmannsgudstjeneste for å unngå messefall (forenklet gudstjeneste uten sakramentsforvaltning og denne uten preken). Dette ble en fin annerledes gudstjeneste som var vellykket.

Menigheten har gjenopptatt tradisjonen med *De 9 (7) lesninger* i adventstiden, med 9 (7) sentrale bibeltekster, felles salmesang og musikkinnslag. Dette ble meget godt mottatt i år med flere nye ansikter i kirken. Vi tror at enkelte gudstjenester i en litt annen form enn den tradisjonelle kan appellere til nye mennesker, og kanskje det for noen kan være en inngang.

Menighetsrådet opprettet et gudstjenesteutvalg etter valget i 2023, bestående av sokneprest, kantor og to menighetsrådsmedlemmer. Dette er dermed et nytt utvalg for oss, men erfaringen så langt er god.

Musikken i gudstjenestene er variert, og orgelet har sin selvfølgeligelige plass, men det brukes også band og mer rytmisk musikk i en del gudstjenester. Det er mange frivillige som stiller opp som musikere og forsangere i gudstjenestene. Menigheten har Knøttekor, barnekor (Smashing) og kor for voksne kvinner (Flowers) som stiller opp i enkelte gudstjenester.

Visjon/satsingsområder:

- Menighetens musikalske krefter er allerede sterkt involvert, og menighetens musikalske ressurser kan ha en enda mer sentral rolle i gudstjenestelivet.
- I større grad engasjere menighetens medlemmer i gudstjenesten.
- Involvere ungdom mer i liturgi og salmesang
- Bruk av konfirmanter som ministranter i gudstjenestene
- Bruke lokale krefter i gudstjenestene, for eksempel lag og foreninger
- Varierte kulturuttrykk
- Være en åpen kirke der flere skal føle seg velkommen

Noen tall for kirkelige handlinger i 2024:

- 46 begravelser, bisettelser i Nordre Ål kirke
- 30 konfirmanter, fordelt på to konfirmasjonsgudstjenester
- 20 dåp, herav var 16 bosatt i soknet
- 54 gudstjenester, herav 28 med nattverd (til sammen 1075 personer til nattverd)
- Ofring/kollekt kr 120.733,
fordelt med kr 68.080 til andre og kr 52.653 til egen menighet.

2) Omsorg og solidaritet

Omsorg og solidaritet må være et mål for omtrent det meste vi holder på med, og gjelder både hvordan vi arbeider innad i kirka, ut i vårt eget lokalsamfunn og ut i verden.

Diakonen utfører et stort arbeid i samarbeid med andre, se diakonens eget notat om diakoni i Lillehammer. Presten utfører også et stort diakonalt arbeid med samtaler og mye annet. Vårt menighetsråd har en representant i ressursgruppe for diakoni

Av aktiviteter direkte knyttet til diakoni har vi:

- Hyggetreff første tirsdag hver måned, her samles mange eldre til god mat, underholdning og andakt og sang. Treffet er populært og samler mange. Det er en entusiastisk gjeng med frivillige som gjør et stort arbeid med hyggetreffet.
- Babysang – ansvarlig fra kirkekontoret, og det veksler mellom kirkene.
- Kirkekaffe ved alle gudstjenester er og et diakonalt tiltak der folk kan hygge seg, prate sammen og kanskje blir kjent med noen flere. Kirkekaffen er viktig.
- Trosopplæring – men mer om dette under barn og unge og trosopplæringas egen rapport.
- Andakter på Skårsetlia bo- og servicesenter og Lillehammer Helsehus
- Fredag morgensang: hver fredag morgen møtes flere for å lese søndagens 3 tekster, med salmesang og bønn, og med etterfølgende refleksjon over en kopp kaffe. Kantor deltar.
- Solidaritetsgudstjenester
- Middag for alle – arrangeres hver 14. dag i pausen mellom Knøttekor og Smashing. Dette er et populært tiltak med mange deltakere og frivillige stiller opp.
- Prideflagget er oppe i våpenhuset under Vinterpride
- Vi har mange frivillige i menigheten som stiller opp, og vi må ta vare på dem. Høsten 2024 arrangerte vi igjen fest for de frivillige med grøt og underholdning og kloke ord.
- Konfirmantenes deltakelse under Kirken Nødhjelps fasteaksjon organisert av diakonen og frivillige
- Nordre Ål menighet støtter Normisjon i Nepal med to ofringer i året.

3. Kirken i lokalsamfunnet

Vi ønsker at kirka skal ha høy dør, vid port og lav terskel. Dette er lettere å ønske enn å gjennomføre i praksis, men middag for alle er et eksempel på et slikt tiltak som er åpent for alle.

Kirken er en 30 år gammel arbeidskirke med rom for mange aktiviteter: Flowers, konserter, hyggetreff og K-forum (KFUK), barne- og ungdomsarbeid, julegudstjenestene for barnehager, barneskole, ungdomsskole og toppidrettsgymnaset, middag for alle.

Kirka leies også ut til konserter og andre arrangementer.

4. Barn og unge:

Det er mye aktivitet for barn og unge i vår menighet, det gjelder både eget arbeid og trosopplærings arbeid som foregår felles for menighetene.

- Babysang – 3 kurs i året veksler mellom kirkene, det er et kurs i året i vår kirke
- Knøttekor for de minste
- Smashing for de litt større barna.
- Middag for alle der særlig korbarna med familier deltar.
- Gjennom kirkelig undervisning og læring (KUL): 4-årsbok, 6-års bok, tårnagenthelg, tårnagentklubb, Lys Våken, Utroli med ledertrening. Les mer om dette i egen rapport.
- Konfirmantene samles en gang i måneden og har leiruke i august med konfirmasjon i september, les mer fra kateket om konfirmantundervisningen.
- Menighetsrådets og de frivilliges direkte og konkrete engasjement for konfirmantene skjer gjennom fasteaksjonen, ordning med ministranter og kappeprøving/konfirmasjonsgudstjeneste.
- Vi har opprettet en ministrantordning der konfirmantene møter gruppevis på gudstjenester for å få oppgaver og delta aktivt i gudstjenesten som kirkevert, tekstleser, hjelp med kirkekaffe osv. De konfirmantene som fikk gjennomført dette, sier de opplevde det som fint, og vi satser på å fortsette med dette til våren.
- Vi ønsker å satse videre på barn og unge og unge voksne.

5. Medarbeiderskap og organisering:

Menighetsrådet består av følgende medlemmer:

- Randi Sira – leder og AU
- Erik Sørlien – nestleder og AU
- Ellen Harris Utne – gudstjenesteutvalg og ansvarlig for FB-side
- Jon Høsøien – fellesrådet, menighetsbladet Kirkebakken og styret i Nordseter fjellkirke
- Regine Klem – vara i fellesrådet
- Sigrid Skjølås – gudstjenesteutvalget
- Tone Colbjørnsen – ressursgruppa for diakoni og kontakt for menighetens misjonsprosjekt
- Ida Nyløkken – felles trosopplæringsutvalg
- Liv Narvestad – vara
- Sverre Fossen – vara og litt ekstra ansvar for økonomi
- Fungerende sokneprest Anna Sophie Strandli Schmidt, sitter også i AU

Menighetssekretær deltar også på AU-møtene i forkant av menighetsråd, setter opp sakliste og sender ut og er ellers en veldig god støttespiller for oss.

Menighetsrådet opplevde en stor utskifting ved valget i 2023, der bare to sitter over fra forrige råd. I det nye rådet er det likevel noen som har erfaring fra menighetsråd for mange år siden. Det har vært mye å sette seg inn i, men det er stort engasjement i rådet. Flere deltar i menighetens arbeid på forskjellig vis, alle som frivillige ved gudstjenester.

Rådet møtes siste tirsdag hver måned, oftest med mange saker å gå gjennom og ta stilling til. Vi setter også av tid til å treffe de ansatte og høre om deres arbeid på noen av møtene. I 2024 har vi invitert kirketjener og kantor, diakon og kateket og menighetspedagog. Møtene mellom rådet og de ansatte tror vi er nyttig for alle parter.

I 2024 har vi gjennomført 9 menighetsrådsmøter, i tillegg til like mange AU møter og menighetens rådsmøte/menighetsmøte. Vi har deltatt på felles møte for menighetsrådene.

Saker på rådsmøtene har vært mange, men vi har brukt en del tid på planlegging av fester (30 års jubileum og fest for de frivillige), det har også vært drøftinger om diverse nødvendige innkjøp som nye stoler og bord i kirkestua og ny oppvaskmaskin. I tillegg kommer «vanlige» enkeltsaker som dukker opp og som det må tas stilling til.

Det har vært lite tid og overskudd til å drøfte visjoner og strategier og hva vi vil i 2024, selv om det ligger i bunn at vi vil prioritere barn og unge. Vi har bestemt at vi nå må sette av tid til å diskutere mer hva vi vil, og på første møte i januar settes det derfor av tid til hva som skal være vår visjon for arbeidet i menighetsrådet, videre at dette diskuteres jevnlig. Vi har i høst uttalt oss til bispedømmets strategi, og denne vil etter hvert legges til grunn sett sammen med lokale forhold og vår egen visjon.

Vi opplever å ha et godt samarbeid med de ansatte, og i det daglige er soknepresten og menighetssekretær særlig viktig for oss.

- Fungerende sokneprest: Anna Sophie Strandli Schmidt
- Menighetssekretær: Tone Marit Skard
- Kirketjenere: Elin Amundrud, Laila Bakken og Ludvik ...
- Kantor: Gunnar Melbø

I tillegg felles for menighetene: kateket Susanne Paulsen, menighetspedagog Møyfrid Brenn og diakon Solbjørg Skruklien.

Prestesituasjonen i vår menighet har i lengre tid vært preget av midlertidighet. Etter at tidligere sokneprest sluttet, har det vært usikkerhet rundt hva som skjer og når vi ville få en ny fast sokneprest. Vi har heldigvis hatt glede av å ha midlertidige sokneprester over noe tid, og vi har rukket å få et godt samarbeid med nåværende fungerende sokneprest i 50 % stilling. Vi ser likevel fram til at våre nytilsatte sokneprest Rosemarie Rustad Stakston starter hos oss etter barselpermisjon i mars, særlig med tanke på kontinuitet og å kunne tenke framover sammen med henne.

De frivillige

De frivillige er helt avgjørende for å klare å få arbeidet i kirka til å fungere, og de bidrar blant annet med:

- Nattverdsmedhjelpere, tekstlesere, kirkeverter, kirkekaffe ved gudstjenester.
- Hjelpe ministranter til rette ved gudstjenester
- Fredagens morgensang
- Hyggetreff hver måned – en fast gruppe frivillige som gjør en stor jobb
- Frivillige driver Knøttekor og Smashing sammen med kantor
- Middag for alle der middagslaging og oppvask går på omgang
- Større arrangementer som fester
- Fasteaksjonen – legge praktisk til rette for konfirmantene

6. Menighetens planer og utvalg

Utvalg i menigheten:

Gudstjenesteutvalg er opprettet i denne perioden og består av sokneprest, kantor og to medlemmer fra menighetsrådet. Utvalget arbeider med typer gudstjenester og legger dette fram for menighetsrådet.

Utvalg vi deltar i:

Ressursgruppe for diakoni

Trosopplæringsutvalg

Menighetens planer:

Årshjul skal hjelpe oss å få oversikt over aktiviteter gjennom året for å kunne planlegge godt nok. Vi startet opp igjen med årshjul i denne perioden, og håper at den finner sin form best mulig. Vi ser at årshjul kan være et godt redskap

«Kirka vår» har vi ambisjoner med å komme i gang med, men vi savner inspirasjon og informasjon.

Økonomiplan er det et ønske fra fellesrådet å starte opp med, men vi avventer initiativ fra kirkekontoret.

Kirkemusikalsk plan skal egentlig finnes og her har det vært snakket om at denne lages i et samarbeid med de andre menighetene.

Vår egen visjon og strategi for menighetsrådets arbeid starter vi å snakke om over nyttår, hva som kommer ut av det vet vi ennå ikke.

7. Annet

Nordre Ål kirke ble bygget i forbindelse med OL-94 etter mange års arbeid/kamp for å få kirka realisert. Det var OL som gjorde det mulig å realisere byggeprosjektet. Kirka ble brukt som forsamlingssted og selve kirkerommet som diskotek under OL, og den ble bygd om til kirke og vigslet 2. oktober samme år. Vi har altså nylig feiret vårt 30 års jubileum.

Kirkebygget er et fantastisk bygg med et kirkerom med mye symbolikk. I våpenhuset henger tegninger og informasjon om kirkebygget og om kunsten som finnes. Vi har også et vakkert kapell.

Dåpsbarn bæres inn gjennom alfaporten i våpenhuset.

Ved begravelse bæres kisten ut i motsatt ende, gjennom døra under omegavinduet bak alteret, gjennom en liten skog og ut til kirkegården, enten til grav eller ventende bil ved kremasjon. Kirkegården ligger vakkert og åpent til og er omkranset av natursteinsmurer og vegetasjon. Nederst finner vi en gammel rydningsrøys. Lillehammer kirkelige fellesråd planlegger Navnet minnelund på kirkegården i Nordre Ål med ambisjoner om bygging i 2025.

Kirketjener og menighetsrådet arrangerer dugnad på kirkegården hver vår.

OPPSUMMERING

Det foregår mye godt arbeid i Nordre Ål kirke. Vi i menighetsrådet er glade for et godt samarbeid med de ansatte og vi opplever stor støtte. Vi er også stolte og glade for alle de frivillige som legger ned en stor innsats for å få aktivitetene til å fungere. Samarbeidet mellom de ansatte og de frivillige er svært viktig.

Satsningsområder:

Det er naturlig for oss å satse videre på barn og unge med det gode arbeidet som allerede finnes i vår kirke, og dette ble diskutert allerede under introduksjonskurset. Våre satsingsområder vil imidlertid komme tydeligere frem når vi får diskutert dette mer til vinteren og våren.

Konfirmantarbeidet: Vi satser på ministranter og håper å få dette til å fungere for det nåværende kullet.

Vi har så vidt drøftet muligheten for et tilbud for konfirmantforeldre med undervisning og refleksjon, muligens 2-3 møter med kapable forelesere, en mulig møteplass med korte foredrag og mulighet for refleksjon etterpå. Vi opplever at denne aldersgruppen ikke ofte er å se i kirken med mindre deres konfirmanter deltar på noe.

Utfordringer:

Vi har en stadig økende alder på de frivillige, uten at nye yngre kommer til. Lillehammer er en aktiv idretts- og kulturby med flotte tur- og fjellområder omkring. Mange benytter seg av dette, og vil kanskje helst ikke ha oppgaver i helgene.

Vi ønsker at flere også yngre skal kunne føle seg hjemme i kirka, vi trenger flere frivillige, og vi må samtidig ta vare på de vi har.

Det har vært en del sykdom blant prestene i vår kirke gjennom mange år. Dette kan ingen lastes for, men det har preget menigheten negativt å ikke ha en fast prest. Heldigvis har fungerende sokneprest vært hos oss over noe tid. Takket også være en erfaren og fast gruppe av frivillige og de ansatte, har menigheten holdt sine aktiviteter gående. Vi ser fram til at vår nye sokneprest starter opp etter barselpermisjon til våren.

Det er også utfordrende at det skjæres ned på andre stillinger ved at ikke alle som slutter i en stilling erstattes. Dette fører nødvendigvis først og fremst til økt belastning på de ansatte, men vil også kunne få konsekvenser for aktivitet og presset på frivillige.